

Programrapport

Programmets namn: Specialistsjuksköterskeutbildning med inriktning mot distriktssköterska	Ladokkod: Halvfart, programbenämning: VDIST Ladokkod: VDIST 21H Helfart, programbenämning: GDIST Ladokkod: GDIST22H
Antal högskolepoäng: 75 hp	Årskull Halvfart VDIST: ht 21-ht 23 Helfart GDIST: ht 22-ht 23
Programansvarig: Maria Claesson	

Svarsfrekvens i studentvärderingen, med kommentarer

Programutvärderingen har distribuerats i examenskursen som är sista kurs i programmet och har besvarats med 17% av 6/36 studenter. Alla som svarat på programutvärderingen är kvinnor. Muntliga och skriftliga påminnelser har skett.

Programrapporten grundar sig också på löpande kommunikation med programmets studenter under studiernas gång och utifrån tidigare programrapporter. Samtidigt har relevanta övriga underlag beaktats, såsom synpunkter från kurslärare och kursrapporter från övriga kurser i programmet. Rapporten beaktar likaså mötesanteckningar från programråd och information från samtal med aktuella och relevanta vårdverksamheter.

På den fyrgradiga skalan 1-4, ”stämmer inte alls (1)”, ”stämmer delvis (2)”, ”stämmer ganska bra (3)” och ”stämmer helt (4)” har studenterna graderat följande i relation till sitt lärande (antal studenter som svarat anges inom parentes och medelvärde därefter).

Analys av:

Studenternas möjlighet till ansvar och delaktighet

Frågorna beskriver i vilken grad studenterna genom utbildningen har:

- I vilken grad har du genom utbildningen blivit medveten om ditt ledningsansvar för omvårdnad? Stämmer helt 50% (3), stämmer ganska bra 33,3% (2) och stämmer delvis 16,7% (1). **Medelvärde = 3,3.**
- I vilken grad har utbildningen bidragit till att du utvecklat din förmåga att förstå andra människor? Stämmer helt 50% (3), stämmer ganska bra 50% (3). **Medelvärde = 3,5.**
- I vilken grad har du genom utbildningen förberetts på att möta människor med olika sociala, ekonomiska och kulturella bakgrund? Stämmer helt 50% (3), stämmer ganska bra 50% (3). **Medelvärde = 3,5.**
- I vilken grad har utbildningen ökat din medvetenhet om betydelsen av mänskliga rättigheter? Stämmer helt 50% (3), stämmer ganska bra 16,7% (1) och stämmer delvis 33,3% (2). **Medelvärde = 3,2.**
- I vilken grad har utbildningen tränat dig att arbeta på ett sätt som gynnar hållbar utveckling? Stämmer helt 16,7% (1) och stämmer delvis 83,3% (5). **Medelvärde = 3,2.**

Lärlarlagets analys och utvärdering av programmet

Lärlarlagets analys är att studenterna upplever studierna som krävande och att det periodvis är mycket intensivt med hög grad av självstudier. Studenterna upplever samtidigt att kurserna är givande och intressanta vilket motiverar till delaktighet och att ta ansvar för det egna lärandet.

Programintroduktion och kursintroduktioner bidrar till att studenterna får verktyg till att strukturera studierna genom hela utbildningen. Återkommande erbjudande om specifika kurstider i programmet alla delkurser genomförs för att möta upp studenterna och deras frågor.

Reflektion som pedagogisk metod spelar en central roll genom hela utbildningsprogrammet för att sammanfläta vårdvetenskaplig kunskap, medicinsk kunskap och vårdpraxis med övriga discipliner viktiga för distriktssköterskans professionsområde. Lärlarlaget arbetar fortlöpande med att utveckla dessa pedagogiska verktyg för att gynna lärandet vid distansstudier. Moment i programmet där studenterna får möjlighet att lära sig av varandra upplevs vara uppskattande.

I jämförelse med föregående programutvärdering visar aktuell utvärdering högre medelvärden gällande alla ovanstående frågeställningar. Framför allt gäller detta på frågorna, ”*I vilken grad har utbildningen bidragit till att du utvecklat din förmåga att förstå andra människor?*”, (tidigare medelvärde med 2,9, nu 3,5) samt på frågan, ”*I vilken grad har du genom utbildningen förberetts på att möta människor med olika sociala, ekonomiska och kulturella bakgrund?*” (tidigare med medelvärde 2,8, nu 3,5). Detta kan betraktas vara utfallet av pågående arbete med att fördjupa den vårdvetenskapliga kunskapen som grund för distriktssköterskans profession.

Analysen visar också på ett positivt utfall i frågeställningarna ovan utifrån arbetet som pågått i bland annat kursen, *Ledarskap och förbättringsarbete*, med att utveckla kunskaper om och tydliggöra specialistsjuksköterskans ledningsansvar för det patientnära vårdandet.

Samtidigt går det inte att dra några generella slutsatser med tanke på den låga svarsfrekvensen på aktuell utvärdering, däremot kan det betraktas som en fingervisning om att pågående arbete bidragit med positivt resultat kopplat till studentens möjlighet att uppnå målen i utbildningsplanen.

Sambanden mellan programmets kurser samt mellan examensmål, lärandemål undervisningsformer och examinationer

Frågorna beskriver i vilken grad studenterna genom utbildningen har:

- I vilken grad har bedömningar av examinationsuppgifter i utbildningen utformats så att du fått möjlighet att utveckla dina kunskaper inför din framtida yrkesfunktion? Stämmer helt 33,3% (2), stämmer ganska bra 50% (3) och stämmer delvis 16,7% (1). **Medelvärde = 3,2.**
- I vilken grad har utbildningen möjliggjort för dig att förvärva tillräckliga kunskaper för att kunna bedöma patienters medicinska tillstånd? Stämmer helt 50% (3), stämmer ganska bra 33,3% (2) och stämmer delvis 16,7% (1). **Medelvärde = 3,3.**
- I vilken grad har utbildningen lärt dig att dokumentera dina iakttagelser? Stämmer helt 16,7% (1), stämmer ganska bra 33,3% (2) och stämmer delvis 50% (3). **Medelvärde = 2,7.**
- I vilken grad har utbildningen förberett dig inför att arbeta i komplexa situationer? Stämmer helt 33,3% (2), stämmer ganska bra 50% (3) och stämmer delvis 16,7% (1). **Medelvärde = 3,2.**
- I vilken grad har utbildningen gett dig verktyg att kunna prioritera i ditt arbete? Stämmer helt 16,7% (1), stämmer ganska bra 66,7% (4) och stämmer delvis 16,7% (1). **Medelvärde = 3,0.**

Lärlärolagets analys och utvärdering av programmet

Analysen visar att studenterna upplever att det finns en röd tråd mellan kurslitteratur, lärandemål, lärandeaktiviteter samt examinationer. Samtidigt uppvisar studenterna en progression genom kurserna i utbildningen. Studenterna visar uppskattning gällande variationen av examinationsuppgifter i de olika kurserna, parallellt upplevs vissa inlämningsuppgifter mer omfattande än andra. Studenterna uppskattar reflektionsseminarier, vilket är ett återkommande moment i de flesta kurser i programmet där studenterna ges möjlighet att tillsammans reflektera kring komplexa situationer. Lärlärolaget arbetar med

I jämförelse med föregående programutvärdering visar aktuell utvärdering högre medelvärden gällande alla ovanstående frågeställningar. Framför allt gäller detta på frågorna, ”*I vilken grad har utbildningen lärt dig att dokumentera dina iakttagelser?*”, (tidigare medelvärde 2,3, nu 2,7) samt på frågan, ”*I vilken grad har utbildningen gett dig verktyg att kunna prioritera i ditt arbete?*” (tidigare medelvärde 2,4, nu 3,0). Detta kan bedömas vara utfallet av pågående utvecklingsarbete kring pedagogik och didaktik, dels via simuleringsövningar i Kliniskt träningscenter (KTC), dels genom att reflektera kring olika patientfall. Detta skapar förutsättningar för studenterna att utveckla de egna kunskaperna i att bedöma patienters medicinska tillstånd likväl som att förbereda studenterna att hantera komplexa situationer aktuella för distriktsköterskans profession.

Med den låga svarsfrekvensen att döma går det inte att dra några generella slutsatser, däremot kan det betraktas som en fingervisning om att pågående utvecklingsarbete bidragit med positivt resultat kopplat till studentens möjlighet att uppnå lärandemålen.

Forskningsanknytning i programmet

Frågorna beskriver i vilken grad studenterna genom utbildningen har:

- I vilken grad har utbildningen gett dig redskap för att hålla dig uppdaterad om aktuell forskning inom ditt yrkesområde?
Stämmer helt 16,7% (1), stämmer ganska bra 66,7% (4) och stämmer delvis 16,7% (1). **Medelvärde = 3,0.**
- I vilken grad har utbildningen gett dig redskap för att delta i förändringsarbete?
Stämmer ganska bra 50% (3) och stämmer delvis 50% (3). **Medelvärde = 2,5.**

Lärorelagens analys och utvärdering av programmet

Lärorelagens analys är att det finns en progression gällande forskningsanknytning genom utbildningen. I jämförelse med föregående programutvärdering visar aktuell utvärdering högre medelvärden gällande ovanstående frågeställning ”I vilken grad har utbildningen gett dig redskap för att hålla dig uppdaterad om aktuell forskning inom ditt yrkesområde?”, (tidigare medelvärde 2,8, nu 3,0).

Övrigt är att ändå att på frågeställningen ”I vilken grad har utbildningen gett dig redskap för att delta i förändringsarbete?” (tidigare medelvärde 2,9, nu 2,5), uppvisas ett lägre medelvärde jämfört med föregående programutvärdering. Detta ger indikationer på betydelsen av ett fortsatt utvecklingsarbete för att studenterna dels ska förstå och bibehålla ett vetenskapligt förhållningssätt genom utbildningen, dels för att studenten förstår vikten av att hålla sig uppdaterad om aktuell forskning inom distriktssköterskans profession. Ovanstående ger lärorelaget grund för att fortsätta utveckla pedagogiken så att forskning blir ett naturligt inslag i programmets kurser med koppling till det aktuella professionsområdet.

Programmets resurser och hur dessa har använts

Hur lärartid och lärarkompetens har fördelats i programmet

Specialistsjuksköterskans vårdande och folkhälsoarbete, 5hp 163 tim
fördelat på 149 timmar adjunkt och 14 timmar lektor.

Allmänmedicin innefattande allmän och speciell farmakologi, 15 hp 756tim
fördelat på 219 timmar adjunkt, 193 timmar lektor 9 timmar professor, 27 timmar doktorand och
övrig tid fördelat mellan externa föreläsare samt apoteket.

Familjehälsovård med inriktning mot barnhälsovård och elevhälsovård, 12,5hp 511 tim
fördelat på 125 timmar lektor, 336 timmar adjunkt, 6 timmar doktorand och 44 timmar externa
föreläsare.

Ledarskap och förbättringsarbete, 5hp 199 tim
fördelat på 99 timmar adjunkt, 94 timmar lektor och 6 timmar professor.

Familjehälsovård med inriktning mot vuxna och äldre inkl. förskrivning av
förbrukningsartiklar och tekniska hjälpmedel, 15hp 523 tim
fördelat på 374 timmar adjunkt, 93 timmar lektor och 56 timmar timlärare.

Forskningsmetoder inom klinisk vårdforskning, kvalitativa metoder, 7,5hp 176 - 191 tim
(skiljer sig mellan vilken termin studenterna läste kursen) Samtliga lärare är antingen doktorander
eller disputerade (lektor, docent, professor).

Forskningsmetoder inom klinisk vårdforskning, kvantitativa metoder, 7,5hp 132 – 140 tim
(skiljer sig mellan vilken termin studenterna läste kursen) Samtliga lärare är antingen doktorander
eller disputerade (lektor, docent, professor).

Forskningsmetoder inom vårdvetenskap, 7,5 hp (Ny valbar kurs fr.o.m. vt 22 för GDIST) 323 tim
(skiljer sig mellan vilken termin studenterna läste kursen) Samtliga lärare är antingen doktorander
eller disputerade (lektor, docent, professor).

Examensarbete med inriktning mot distriktssköterskans arbete, 15 hp 494 tim
(skiljer sig mellan vilken termin studenterna läste kursen) Samtliga lärare är antingen doktorander
eller disputerade (lektor, docent, professor).

I programmet ingår lärare med olika akademiska examen såsom adjunkt, lektor, doktorand och
professor vilka är fördelade över kurserna. I de flesta kurser tillkommer även externa föreläsare med
expertkunskap inom de specifika områden som bearbetas, detta för att
bibehålla/säkerställa undervisning på hög nivå. Exempelvis ingår externa yrkesverksamma föreläsare från

primär hälso- och sjukvård, kommunal hälso- och sjukvård samt apotek.

Programmet innehåller 7 kurser. Det finns tre valbara forskningsmetodkurser varav studenterna väljer en av dessa.

Kurserna, *Specialistsjuksköterskans vårdande och folkhälsoarbete*, *Ledarskap och förbättringsarbete* samläses med fler specialistutbildningar, (specialistsjuksköterska med inriktning mot barn och ungdom- och specialistsjuksköterska med inriktning psykiatri).

De tre valbara forskningsmetodkurserna, I) *forskningsmetoder inom klinisk vårdforskning, kvalitativa metoder*, II) *forskningsmetoder inom klinisk vårdforskning, kvantitativa metoder* och III) *forskningsmetoder inom vårdvetenskap* samläses med flera specialistutbildningar (masterutbildning och specialistsjuksköterska med inriktning mot intensivvård bland annat).

Kursen, familjehälsovård med inriktning mot barnhälsovård och elevhälsovård samläses med specialistsjuksköterskeutbildningen med inriktning barn och ungdom.

Kursen, allmänmedicin innefattande allmän och speciell farmakologi, erbjuds också som en fristående kurs och samläses därav med grundutbildade sjuksköterskor som vill fördjupa sina kunskaper.

Studentgruppernas genomströmning, betyg/resultat och avhopp

Programstart: 2022 Ht (helfart)

Antal påbörjade 40 st

Antal omkullade 5 st

Antal avslutade 29 st

Antal avbrott 4 st

Programstart: 2021 Ht (halvfart)

Antal påbörjade 11 st

Antal omkullade 1 st

Antal avslutade 5 st

Antal avbrott 4 st

Programmets användbarhet och förberedelse för ett föränderligt arbetsliv

Frågorna beskriver hur väl stämmer följande påstående:

- Genom min utbildning känner jag mig väl förberedd för att klara mitt omvårdnadsarbete? Stämmer helt 50% (3), stämmer ganska bra 33,3% (2) och stämmer delvis 16,7% (1). **Medelvärde = 3,3.**
- Verksamhetsförlagda utbildningen gav mig möjlighet att träna kliniska färdigheter så att jag kände mig säker inför framtida arbetsuppgifter? Stämmer helt 50% (3), stämmer ganska bra 16,7% (1) och stämmer delvis 33,3% (2). **Medelvärde = 3,2.**
- I vilken grad har examinationsuppgifterna utformats så att du kan utveckla dina kunskaper inför din framtida yrkesfunktion? Stämmer helt 66,7% (4), stämmer ganska bra 33,3% (2). **Medelvärde = 3,7.**

Frågorna beskriver även i vilken grad studenterna genom utbildningen har:

- förberett dig att agera i akuta situationer? **Medelvärde = 2,5.**
- förberett dig att fatta beslut i akuta situationer? **Medelvärde = 2,5.**
- utvecklat din förmåga att analysera i ditt framtida arbete? **Medelvärde = 2,8.**

Svaren från studenterna har varierat från

Stämmer delvis till stämmer helt med tyngdpunkt på stämmer ganska bra.

Lärlärolagets analys och utvärdering av programmet

Analysen visar att kurserna i programmet skapar förutsättningar för studenten att kunna fördjupa sina kunskaper till att arbeta självständigt inom distriktsköterskans professionsområde.

Detta möjliggörs genom en tydlig progression i programmets alla kurser. De första kurserna introducerar studenten i ämnesområdet, den vetenskapliga grunden och ett värddidaktiskt förhållningssätt. Därefter fördjupas och problematiseras successivt det komplexa vårdandet i undervisningen vilket skapar förutsättningar för studenten att kunna utveckla förmågan till analys och problemlösning av komplexa situationer som kan uppstå inom ramen för professionen.

Simuleringsövningar på KTC är ett viktigt inslag som bidrar till möjligheten att träna på färdigheter och förmågor i att bedöma komplexa situationer relaterat till distriktsköterskans professionsområde. Kommentarer från studenter belyser också behov av inslag av kunskap gällande hud och sår, vilket studenten saknat.

I jämförelse med föregående programutvärdering visar aktuell utvärdering högre medelvärden gällande ovanstående frågeställningar och betydande gällande frågeställningen ”I vilken grad har examinationsuppgifterna utformats så att du kan utveckla dina kunskaper inför din framtida yrkesfunktion?”, (tidigare medelvärde 2,8, nu 3,7). Detta är särskilt uppmuntrande eftersom det visar på ett mått av att utbildningen rustar studenterna för den kommande yrkesprofessionen och ger indikationer på vikten av fortsatt utvecklingsarbete av programmets kurser med koppling till det aktuella professionsområdet.

Kommentarer om VFU belyser att vissa studenter upplever sig bli betraktade som kollegor, snarare än som student under utbildning. I vissa fall handleddes studenter också av allmänsjuksköterska vilket inte bidrog till ett fördjupat lärande som studenten önskade. I kommentarerna går också att utläsa att det i vissa fall önska des bättre förberedda handledare.

Lärlärolaget arbetar ständigt med att förbättra handledarnas förutsättningar till ett bra lärande för studenten under VFU. Aktuellt är införandet av att digitalisera processen av VFU-platser utanför Västragötalandsregionen. Rutiner inför val av VFU och kvalitetssäkring är samtidigt under pågående utveckling för dessa studenter.

Sammanfattning och övriga kommentarer

Sammanfattning från områden ovan i punktform:

- Sammanfattningsvis ses kurserna i programmet bidra till progression för att förbereda studenten med fördjupade kunskaper inom distriktssköterskans profession gällande kompetens och självständighet.
- Kurslitteratur, kursaktiviteter (seminarier, föreläsningar) och examinationsformer bedöms relaterade till lärandemålen vilket skapar förutsättningar för studenterna att vara väl förberedda för att klara arbetet inom det aktuella professionsområdet.
- Aktuella utvecklingsområden är att tillgodose ämneskunskap anpassat för att rusta studenten i den kommande professionen, samt till verksamhetens och samhällets behov där studenterna skall kunna bedöma, agera, fatta beslut och dokumentera i varierande och akuta situationer relaterat till medicinska bedömningar samt hälsofrämjande och förebyggande vård.
- Prioriterat område är att nå ökad svarsfrekvens på kursutvärderingar samt bibehålla studentmedverkan vid programmets programråd.
- Fortsatt pågående utvecklingsarbete i att förankra ämnet vårdvetenskap och övriga kunskapsområden, tillika med bidrag från lärarlagets olika kompetenser, är av största vikt och betydelse för att upprätthålla kvalitetskriterierna genom hela utbildningen.

Eventuella förslag till förändringar

- Fortlöpande arbete med att utveckla pedagogik och didaktiska verktyg som förutsättning för studenters lärande på distans.
- Fortsatt översyn av VFU-placeringar i relation till tidigare arbetslivserfarenhet samt längre/kortare VFU utan att riskera progressionen till specialistsjuksköterska.
- Fortsatt arbete med att öka studenternas inflytande i utbildningen genom att löpande ta del av resultatet från kurs- och programutvärderingar samt studentmedverkan i kommande programråd.

Programansvarig:

Maria Claesson